

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА  
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ  
НАУКИ І ОСВІТИ  
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**



**ВИПУСК 91**

**28 лютого 2023 р.**

**м. Переяслав**

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ  
В ПЕРЕЯСЛАВІ

Рада молодих учених університету

Матеріали  
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції  
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ  
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

28 лютого 2023 року

Вип. 91

Збірник наукових праць

Переяслав – 2023

Пропонуємо змінити стратегію на диференційну з елементами фокусування, вона дасть можливість збільшити об'єм продажів за рахунок зміни споживчої якості товарної групи «Світлодіодні стрічки» – це продаж більш якісного товару і забезпечення додаткових послуг клієнтам (гарантія на товар, служба підтримки клієнтів, система лояльності). Саме ця стратегія найбільше підходить для компанії Girliandy, адже для клієнтів важливі не тільки ціна, а й якість товару та додаткові послуги.

У сучасних умовах визначання конкурентних переваг та стратегії компанії є важливими елементами для успішної діяльності, адже вони активно використовуються у менеджменті та маркетингу. Завдяки використанню різнобічних методів аналізу поточного стану компанії було визначено конкурентну стратегію, що є складовою стратегічного планування. У процесі розробки стратегії визначається ступінь задоволення всіх зацікавлених сторін ринкового сегмента. Отже, компанія, використовуючи дану стратегію, може вийти на новий рівень росту доходу та прийняття управлінських рішень.

### ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Joachimsthaler E., Chaudhuri A., Kalthoff M., Burgess-Webb A., Bharadwaj A. (2015). How smart, connected products are transforming competition. *Harvard business review*, 93(1), 1-23.
2. Євтушенко Н.О., Гончар Д.К. Механізм управління конкурентоспроможністю підприємств України. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. Київ : ДУТ. 2021. №1 (35). С. 16-21.
3. Лук'янчук О.М., Волкова Д.В. Особливості використання методів ефективної оцінки конкурентоспроможності підприємства. *Інформаційно-аналітичний журнал «Економіка. Фінанси. Право»*. 2020. № 4. С.13-17
4. Селянський Т., Лук'янчук О. Особливості формування конкурентної стратегії. *Матеріали конференції МЦНД*. Львів, 2022. С.40–42. <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/8> (дата звернення 17.02.2023)

*Науковий керівник: доктор філософії за спеціальністю «Економіка»,  
старший викладач Непиталюк А. В.*

УДК 336.77

*Наталія Гвоздеї  
(Умань, Україна)*

### СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

*У статті розглянуто, проаналізовано сучасний стан кредитування галузі АПК з боку банківських установ, стимулювання його розвитку з боку держави, а також надано пропозиції та рекомендації щодо подальшого ефективного фінансування підприємств аграрного сектору економіки України в сучасних умовах господарювання.*

**Ключові слова:** банківське кредитування, сільське господарство, сільськогосподарські підприємства, агровиробники, агрокредити, кредитування АПК.

*The article considers and analyzes the current state of lending to the agro-industrial complex by banking institutions, stimulating its development by the state, and also provides suggestions and recommendations for further effective financing of enterprises in the agrarian sector of the Ukrainian economy in modern economic conditions.*

**Key words:** bank lending, agriculture, agricultural enterprises, agricultural producers, agricultural loans, agricultural lending.

Сільське господарство є стратегічно важливою галуззю економіки держави, бо воно, насамперед, дозволяє вирішувати питання продовольчої безпеки. Але, в силу специфічних особливостей, нормальне його функціонування практично неможливе без залучення зовнішніх джерел фінансування. Перш за все, це пов'язано з сезонністю виробництва, його залежністю від природно-кліматичних умов, тривалим виробничим циклом та браком вільних коштів. Саме тому для аграрних виробників залучення кредитів є необхідністю для ефективного ведення господарської діяльності. Одним із джерел фінансового забезпечення сільськогосподарських підприємств є банківські кредити як один із чинників досягнення безперервності процесу сільськогосподарського виробництва. Враховуючи, що аграрний сектор є ризиковим ринком, більшість комерційних банків неохоче його кредитують. Тобто, чим більший попит на кредити, тим обережніше поводять себе банки. Багато банків готові надавати кредити тільки клієнтам з позитивною кредитною історією та відмовляють сільськогосподарським підприємствам, які були створені недавно, тим самим гальмуючи їх розвиток [1]. Отже, в сучасних умовах є актуальним вивчення стану банківського кредитування аграрного сектора економіки.

Розвиток сільськогосподарського виробництва у ринковому середовищі можливий лише за умови його ефективного фінансового забезпечення. Реалії сучасного економічного стану і специфіка галузі зумовлюють неспроможність сільського господарства нормально функціонувати використовуючи лише власні ресурси. Тому підвищення економічної ефективності аграрних підприємств неможливе без залучення коштів із зовнішніх джерел.

Як показує вітчизняний і зарубіжний досвід, одним з основних джерел фінансування виступають позики комерційних банків. Доступ аграрних товаровиробників України до позичкових ресурсів був і залишається досить складним, що спричинене рядом основних проблем, до яких відноситься:

- нестача кредитних ресурсів для розвитку малого і середнього бізнесу на селі;
- висока вартість банківських кредитів;
- складність процедур одержання кредитів;
- можливість надання у заставу земельних ділянок сільськогосподарського призначення або прав оренди на них;
- відсутність гарантійного механізму при залученні кредитів [2, с. 273].

Однією з вагомих проблем, також, є те, що комерційні банки, як правило, працюють з великими агрохолдингами. 86% зареєстрованих в Україні агропромислових підприємств – це ті, у кого менше 500 га землі, проте, лише 2% з них кредитуються комерційними банками.

Це зумовлено низкою перелічених вище проблем кредитного забезпечення аграрного сектору, а також, недовірливим ставленням аграріїв малого та середнього бізнесу до можливості розширення виробництва за рахунок позичкових коштів [3, с. 109].

Слід зауважити, що частка агрокредитів серед інших кредитів, виданих комерційними банками України, є дуже малою. Зокрема, станом на кінець 2021 року обсяг кредитування сільськогосподарського виробництва становив 59,5 млрд. грн.. А це, в свою чергу, становить лише 6,1% в загальній структурі кредитування комерційними банками [4].

До банків-лідерів, які здійснюють активне кредитування агропромислового комплексу належать: «Райффайзен Банк Аваль» (близько 32% від загальної суми кредитів, виданих сільськогосподарським товаровиробникам), «Промінвестбанк» (близько 17%), «ПриватБанк» (близько 8%), «ПроКредит Банк», «Креді Агріколь» [5, с. 74].

Основними шляхами удосконалення банківського кредитування підприємств АПК є:

- розробка нових програм кредитування сільськогосподарських товаровиробників, які максимально враховують особливості галузі;
- забезпечення мінімізації невизначеності при банківському кредитуванні підприємств агропромисловості;
- підвищення рівня управління ризиками при кредитуванні аграрних підприємств;
- забезпечення належної державної підтримки у сфері пільгового кредитування;
- законодавче врегулювання прав і обов'язків учасників кредитного процесу [6, с. 276].

Особливо важливим є перейняття досвіду розвинутих країн, які вже мають більш досконалі системи фінансування аграрного сектору. Певна роль у кредитуванні сільського господарства зарубіжних країн належить універсальним і спеціалізованим комерційним банкам.

Зокрема, особливе місце в цій системі займають іпотечні банки. Також, в основі сільськогосподарського кредитування розвинутих країн лежить кооперативна форма існування банківських установ [7].

Саме розвиток кооперативних банків, які взагалі відсутні в Україні, дозволить забезпечити аграріїв необхідними фінансовими ресурсами.

Отже, удосконалення банківського кредитування в аграрному секторі економіки в Україні передбачає виконання таких основних завдань:

- управління кредитними ризиками шляхом запровадження удосконаленої діагностики фінансового стану сільськогосподарських підприємств;
- розширення програм банківського кредитування аграрного сектора з залученням програм державної підтримки агровиробників;
- стимулювання розвитку малих та середніх сільськогосподарських підприємств;
- створення сприятливого клімату для інвестування коштів у сільське господарство.

### ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Лупенко Ю. О. Банківське кредитування аграрного сектора економіки. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2019. № 16. С. 196–207.
2. Овсієнко А. М. Особливості кредитування підприємств АПК в сучасних умовах. *Економічний вісник університету*. 2016. №31. С.271-277.
3. Калита Т. А. Ефективні напрями активації інвестиційного кредитування агропромислових підприємств. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2017. №1. С. 106-119.
4. Офіційний сайт Національного банку України. URL: [https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat\\_id=71195](https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=71195)
5. Яценко О. В. Механізм банківського кредитування в системі залучення коштів у сільськогосподарське виробництво. *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*. 2016. №1. С. 85-99.
6. Кушнір С. О. Сучасні тенденції банківського та державного кредитування підприємств АПК в Україні. *Український журнал прикладної економіки*. 2017. Т. 1. № 4. С. 72-80.
7. Сороківська З. К. Характерні риси і проблеми розвитку мікрокредитування в Україні. *Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє: Щорічник*. Вип. 19. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. С.56-64.

УДК 336.712

*Марина Мікуліна, Олександр Бондаренко  
(Суми, Україна)*

### ІНВЕСТИЦІЙНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ

*Успішне реформування аграрного сектору України потребує досягнень науково-технічного прогресу, відповідних інвестицій та інновацій. Це буде неможливо без впровадження вищезазначених заходів та формування сприятливого інвестиційно-інноваційного середовища. Залучення інвестицій в аграрний сектор країни збільшить потенціал продуктивності сільського господарства, запровадить технологічні інновації та зміцнить сільське господарство. Головна мета прямих іноземних інвестицій – це довгострокові вкладення матеріальних засобів компаніями-нерезидентами в економіку країни (наприклад, з метою організації і будівництва підприємств).*

## ЗМІСТ / СОДЕРЖАНИЕ

### БІОЛОГІЧНІ НАУКИ / БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

*Владислав Вовк, Любов Корінчак*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИКІВ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ  
У МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ

5

### ЕКОЛОГІЯ / ЭКОЛОГИЯ

*Денис Дзядусь, Руслана Романська*

СМІТТЄВА КРИЗА – ВИКЛИК ЛЮДСТВУ

9

### ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ / ТУРИЗМ И РЕКРЕАЦИЯ

*Natalia Rogova, Victor Taranenko*

WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF ADVERTISING ACTIVITIES  
OF THE HOTEL ENTERPRISE

13

### ЕКОНОМІКА / ЭКОНОМИКА

*Аліна Бабюк*

РОЗРОБКА КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА  
РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

16

*Наталія Гвоздеї*

СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ  
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

20

*Марина Мікуліна, Олександр Бондаренко*

ІНВЕСТИЦІЙНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ

22

*Natalia Rogova, Volodymyr Khobta*

WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF THE HOTEL ENTERPRISE  
ON THE BASIS OF THE INTRODUCTION OF MODERN TECHNOLOGIES

26

*Сергій Чигринець*

ФОРМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ  
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

28

### СОЦІОЛОГІЯ / СОЦИОЛОГИЯ

*Наталія Габчак, Станіслав Габчак*

КАРПАТСЬКИЙ ЄВРОРЕГІОН: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

32

*Евгеній Рябенський*

ТЕНДЕНЦІЇ КОМУНІКАЦІЇ В ДИЗАЙНЕ ОДЕЖДИ

34

### ЮРИДИЧНІ НАУКИ / ЮРИДИЧЕСКИЕ НАУКИ

*Дарина Гринась*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

38

*Xenofon Ulianoschi*

CONCEPTUL RĂSPUNDERII PENALE PENTRU INFRACTIUNILE ECOLOGICE

40

### МИСТЕЦТВО / ИСКУССТВО

*Iryna Hladush, Sofia Zinovieva*

MINIMALISM IN MODERN DESIGN: CHARACTERISTICS AND FUNCTIONS

46

*Iryna Hladush, Sofia Zinovieva*

STAINED GLASS IN DESIGN

48

*Олександр Марковський*

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ У СУЧАСНІЙ  
МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ (НА ОСНОВІ ПРАКТИКИ ВИКЛАДАННЯ

НА СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ХУДОЖНЯ ОБРОБКА ДЕРЕВА» У ВИЖНИЦЬКОМУ

ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ МИСТЕЦТВ ТА ДИЗАЙНУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ ШКРІБЛЯКА)

51

*Акзер Туймебек*

ИСТОКИ И СТАНОВЛЕНИЕ ГРАФИЧЕСКОГО ДИЗАЙНА

54